

KREATIVNOST, POSLOVNA IDEJA I ANALIZA PRILIKE

11.03.2024.

INOVACIJA I KORIŠĆENJE ŠANSI

- Poslovna ideja ≠ poslovna prilika
- Uočavanje novih poslovnih šansi kao osnova preduzetničkog poduhvata

Poslovna šansa – mogućnost da se određeni posao obavlja na "drugačiji" i "bolji" način

„Nikada nemojte inovirati da bi se takmičili, već da bi promijenili pravila igre!“
David Adeife

IZVORI NOVIH IDEJA

- Kupci
- Postojeći proizvodi i usluge
- Distribucijski kanali
- Istraživanje i razvoj

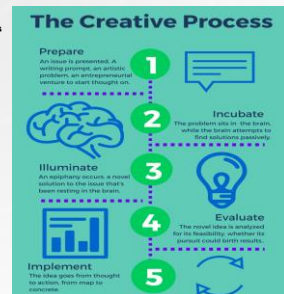

PRINCIPI RAZVOJA INOVACIONE KLIME

- Masovnost – „više glava misli bolje od jedne“
- Uključivanje potrošača
- Uključivanje klijenata van matične industrije
- Uključivanje dobavljača
- Aktivno upravljanje kreativnim procesom

THE CREATIVE PROCESS

START ————— END

METODE GENERISANJA IDEJA

- **Fokus grupe** – otvoren, dubinski razgovor; 8-14 učesnika; komentarisanje i unapređivanje prethodno iznesenih ideja;
- Metoda pogodna i za generisanje ideja o novom proizvodu/usluzi, ali i za kreativno rešavanje različitih poslovnih problema

METODE GENERISANJA IDEJA

- **Brainstorming:**
- 'brain' = mozak; 'storm' = oluja;
- Jedna od najznačajnijih tehnika predviđanja, planiranja i odlučivanja
- Obično generiše veći broj ideja
- Tradicionalni i elektronski brainstorming

METODE GENERISANJA IDEJA

- **Brainstorming i obrnuti brainstorming** (brainstorming uz kritikovanje ideja)
- **Brainwriting** – pismeno generisanje ideja; obično oko 6 učesnika;

METODE GENERISANJA IDEJA

- **Problemska analiza:**
- Potrošačima (učesnicima) se daje popis problema koji se vezuje za odabranu opštu kategoriju proizvoda
- Ideja je razviti novi proizvod iz kategorije koji će otkloniti postojeće nedostatke
- Pogodna i za generisanje novih ideja i za testiranje postojeće ideje
- Rezultati problemske analize se moraju pažljivo ocenjivati, jer je moguće da nedovoljno odražavaju stvarnu poslovnu priliku

TRŽIŠTE PRILIKA

- Odnosi se na veličinu i karakteristike tržišta razmatrane ideje
- Zahtijeva prikupljanje podataka
- Neka od pitanja na koja je potrebno odgovoriti:
 - Sastoji li se tržište od nekoliko velikih ili mnogo malih kompanija?
 - Koliko se novih proizvoda godišnje predstavi na ovom tržištu
 - Koliko je tržište geografski raspršeno?
 - Koji se društveni uslovi ističu na tržištu?
 - Koja je priroda i veličina međunarodnog tržišta?

PROCJENA TIMA I POTREBNIH KORAKA

Neka od ključnih pitanja koja treba razmotriti: Da li neko od članova tima ima dovoljno iskustva u datoj industriji? Koji su najvažniji resursi koji su neophodni za realizaciju ideje? Da li ih je moguće pribaviti?

Kriterijumi	Poslovne ideje (ocjena 1-7)			
	Ideja 1	Ideja 2	Ideja 3	Ideja 4
U skladu je s misijom organizacije				
Imamo osiguran start-up				
Poznato nam je tržište				
Imamo potreban know-how				
Stvaramo radna mjesta za mlade				
Doprinosimo vidljivosti				
Visoka isplativost poslovanja				
Imamo podršku lokalne zajednice				
Ukupno bodova:				

PLANIRANJE I PROCES RAZVOJA PROIZVODA

- Pet glavnih faza:
 - Faza ideje
 - Faza koncepta
 - Faza razvoja proizvoda
 - Faza probnog marketinga
 - Faza komercijalizacije
- U svakoj fazi potrebno je uspostaviti **kriterijume procjene**
- Uspješna razrada ideje nakon ovih faza rezultira početkom **životnog ciklusa proizvoda**

FAZA IDEJE

- Identifikacija ideja sa potencijalom i eliminisanje onih koje su nepraktične
- Upotreba kontrolnih lista – svaka ideja se izražava u terminima svoje glavne vrijednosti, zasluga i tržišta; potrošačima se predstavljaju skupine vrijednosti novih proizvoda/usluga sa ciljem određivanja najboljeg rešenja;

FAZA KONCEPTA

- Pročišćena ideja se testira kako bi se odredila prihvaćenost od strane potrošača
- Konverzijski intervjui
- Traganje za odgovorima na pitanja:
 - Na koji način je proizvod uprediv sa konkurentskim?
 - Je li koncept superiorniji ili lošiji u odnosu na postojeće proizvode na tržištu?
 - Je li ovo dobra tržišna prilika za preduzeće?
- Slična evaluacija bi se trebala uraditi za sve djelove marketing strategije

FAZA RAZVOJA PROIZVODA I PROBNOG MARKETINGA

- Faza razvoja proizvoda – određivanje reakcije potrošača na fizički proizvod/uslugu
- Prikladnija za proizvodne ideje, manje kod ideja za usluge
- Faza probnog marketinga – sprovođenje marketinškog testa
- Rezultati testa označavaju vjerovatnoću za uspješno lansiranje proizvoda i formiranje preduzeća

dcirovic@ucg.ac.me